

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ปริญญาานิพนธ์
ของ
กิตติ อรรถาผล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2553

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ปริญญาานิพนธ์
ของ
กิตติ อรรถาผล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บทคัดย่อ
ของ
กิตติ อรรถาผล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2553

กิตติ อรรถาผล. (2553). การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
อาจารย์ ดร. สุภาพร ตั้งสมารพงษ์. รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย
ของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตาม เพศ ชั้นปี แขนงวิชา
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะบัณฑิต
พัฒนศิลป์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จากคณะศิลปศึกษา
จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของไลเคอร์ท เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การ
ทดสอบที การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ
ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของ
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษา
ชั้นปีที่ 5
4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของ
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

STUDENTS' ATTITUDE TOWARD THAI MUSIC SUBJECT,
FACULTY OF ART EDUCATION, BUNDIT PATTANASILPA INSTITUTE

AN ABSTRACT
BY
KITTI ATTHAPHOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
At Srinakharinwirot University
May 2010

Kitti Atthaphol. (2010). *Students' Attitude Toward Thai Music Subject ,Faculty of Art Education , Bundit Pattanasilpa Institute*. Master thesis,M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr. Suwaporn Tungsomworapongs, Assoc.Prof.Dr.Achara Wattananarrong

This research is aimed at studying and comparing students' attitudes toward Thai music subject , Faculty of Art Education Bundit Pattanasilpa Institute, classified by gender, years and fields of study including grade point averages. One hundred and eleven year 1 – 5 undergraduate students studying at Faculty of Art Education, Bundit Pattanasilpa Institute, in the 2nd semester of the 2009 academic year were randomly selected as the sampling group. The instrument used for data collection was five – point Likert rating scale questionnaires on students' attitude toward Thai music subject with the reliability of 0.97. Means, standard deviation, t – test and one way analysis of variance were statistically used for data analysis.

The research findings revealed that :

1. The students express their attitudes toward Thai music subject at a good level.
2. Both male and female students showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.
3. The students with different years of study showed significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute at the .05 level. The 4th year students' attitudes toward Thai music subject were significantly different from those of the 3rd and the 5th year students.
4. The students with different fields of study showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.
5. The students with different grade point averages showed no significant differences in their attitudes toward Thai music subject of Bundit Pattanasilpa Institute.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ของ
กิตติ อรรถาผล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู่)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชนัย วรรณะลี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อรรรณพ โพธิสุข อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู อาจารย์ ดร.ชนัย วรรณะลี ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทรงคุณค่ายิ่งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามในการทำปริญญานิพนธ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในสาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันทรงค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์นิวัฒน์ สุขประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อ และขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้การทำปริญญานิพนธ์มีอุปสรรคน้อยลง อำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอชื่นชมนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษรุ่น 13 สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้กำลังใจตลอดมาและขอขอบคุณครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นการบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

กิตติ อັตถาผล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ.....	8
ความหมายของเจตคติ.....	8
การเกิดเจตคติ.....	9
ลักษณะของเจตคติ.....	10
องค์ประกอบของเจตคติ.....	11
การวัดเจตคติ.....	13
การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ.....	15
การศึกษาวิชาดนตรี.....	16
ความหมายและความสำคัญของการศึกษาวิชาดนตรี.....	16
สาระดนตรี.....	17
วิชาดนตรีไทย.....	19
แนวทางการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละระดับการศึกษา.....	20
ตัวแปรที่เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	27

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	39
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	39
วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
สรุปผลการวิจัย.....	40
การอภิปรายผล.....	40
ข้อเสนอแนะ.....	44
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	44
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก.....	52
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	60
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	
ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	62
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	
และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ.....	66
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	69

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ.....	25
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	30
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม.....	31
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นรายข้อ.....	31
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามเพศ.....	34
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี.....	35
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามแขนงวิชา.....	35
8 คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	36
9 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามเพศ.....	36
10 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี.....	37
11 การทดสอบความแตกต่างของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	37

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามแขนงวิชา.....	38
13 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของบุคคล สังคม และประเทศชาติ ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญทางวิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆเข้ามา มีบทบาทในชีวิตมนุษย์มากขึ้น การสื่อสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งทำได้อย่างรวดเร็ว การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่จากต่างประเทศเข้ามาพัฒนาประเทศ ทำให้เยาวชนไทยทุกวันนี้สนใจเรื่องใหม่รอบตัวมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งดีต่อการพัฒนาความเจริญ แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้เยาวชนไทยทุกวันนี้ห่างเหินศิลปวัฒนธรรมของไทยไปทุกขณะ ดังที่สุพร ตั้งสมรพงษ์ (2545 :1) กล่าวว่า เมื่อโลกปัจจุบันเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ดังกล่าว เริ่มก่อให้เกิดอิทธิพลครอบงำความคิดและสื่อบันเทิงได้เข้ามาบดบังเอกลักษณ์ และวิถีชีวิตที่มีคุณค่า อันมีลักษณะพึงพาอาศัย สงเคราะห์ซึ่งกันและกันมาตั้งแต่เดิมของสังคมไทย ทำให้นักศึกษาวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน มักใช้วิถีชีวิตที่เป็นอิสระในด้านต่างๆมากขึ้น ใช้ชีวิตสนุกสนานตามสถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า มีวัฒนธรรมบริโภคนิยม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และแสวงหาโอกาสเพื่อเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ตัวเอง สร้างความมั่นคงโดยไม่คำนึงถึงสิ่งอื่น ฉะนั้นสถาบันอุดมศึกษาในฐานะแหล่งรวบรวมภูมิปัญญา ระดับสูงย่อมมีหน้าที่ต้องนำพาสังคมให้ก้าวไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างมั่นคง มีเอกลักษณ์ มีจริยธรรมเข้มแข็ง และศักดิ์ศรี ซึ่งตรงกับสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 10 (พ.ศ. 2549 -2553) ซึ่งมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาคนอย่างเหมาะสมทั้งด้านจิตใจ สังคม สติปัญญา สุขภาพ พลานามัย และการประกอบอาชีพ เพื่อให้ประชาชนในชาติมีนิสัยรักการพัฒนาตนเอง มีหลักศาสนาเป็นครรลองชีวิต มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ดำรงชีวิตในสังคมอย่างสันติสุข มีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนาที่สมดุล ความยั่งยืนของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนมนุษยชาติในประชาคมโลก โดยที่ภารกิจที่สำคัญยิ่งของ กระทรวงศึกษาธิการคือการพัฒนาคน (กระทรวงศึกษาธิการ.2551 : ออนไลน์)

ประเทศไทยจะมั่นคงได้นั้นบุคคลจะต้องสามารถดำรงความเป็นชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะการจรรโลงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ในพระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ว่า “งานด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและจิตใจ

ซึ่งเป็นต้นเหตุที่องค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่นๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้สืบไป” (พระบรมราชาโชวาท. 2537 : ออนไลน์)

ดนตรีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งแสดงออกในรูปแบบของศิลปะด้านภาษาที่มนุษย์สัมผัสได้ทางเสียง ให้ความบันเทิง กล่อมเกลาจิตใจมนุษย์ ดนตรียังเป็นศิลปะอันบริสุทธิ์ที่เกิดขึ้นด้วยมือมนุษย์ มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาได้ประดิษฐ์คิดค้นทั้งเครื่องดนตรี มีเพลงดนตรีเป็นของตัวเอง จากอดีตสู่ปัจจุบันไม่ว่าจะเกิด แก่ เจ็บ ตาย หรือภาวะใดๆ ดนตรีมีความผูกพันและรับใช้สังคมมนุษย์ตั้งแต่สามัญชนจนถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการอนุรักษ์สืบทอดและพัฒนาโดยลำดับจนกลายเป็นเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติในที่สุด

การศึกษาวิชาดนตรีไทยถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกเรียนสายอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความเป็นไทยและการสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย วิชาดนตรีไทยมีส่วนสำคัญในการสร้างเสริม จรรยา และกล่อมเกลาจิตใจของเยาวชนให้เป็นบัณฑิตที่พร้อมด้วยการพัฒนาในทุกๆ ด้าน อันได้แก่ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ดังที่ อานันท์ นาคคง (2540 : 9) กล่าวว่า การศึกษาวิชาดนตรีไทยช่วยหล่อหลอมกล่อมเกลาจิตใจก่อเกิดความเจริญทางสติปัญญา ส่งเสริมการพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ สร้างความภูมิใจ ตระหนักต่อความเป็นไทย ส่งเสริมความเจริญและความเข้มแข็งของสังคม ในวงการศึกษาก่อเกิดสถาบันการเรียนการสอนดนตรีไทยภาครัฐหลายแห่งที่ทำการสอน การศึกษาวิจัย การประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านดนตรี เกิดปัญญาทางดนตรีและผลิตบุคลากรทางดนตรีมารับใช้สังคมหลากหลายระดับ ซึ่งสอดคล้องกับบุญช่วย โสวัตร และคณะ (2539:คำนำ) ที่กล่าวว่า ดนตรีไทยจัดเป็นศิลปะซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการยกระดับจิตใจมนุษย์ให้พ้นสภาพจากความเป็นอานารยชน ดนตรีไทยนั้นเป็นศิลปกรรมประเภทหนึ่งที่คู่กับความเป็นไทย มีความงามและความสมบูรณ์ในตัวเอง ซึ่งดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของการหล่อหลอมกล่อมเกลาจิตใจของมนุษย์และเป็นสิ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการทำให้จิตใจเกิดความสงบ ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในด้านอื่นๆ อีกต่อไป การศึกษาดนตรีไทยจะช่วยให้เกิดทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีไทยเนื่องจากดนตรีไทยสามารถช่วยทำให้เกิดการผ่อนคลายทางจิตใจได้ นอกจากนี้ ธีรฤทธิ์ สุทธิจิตต์ (2547:92) ได้กล่าวว่า วิชาดนตรีไทยยังคงเป็นศาสตร์ที่สร้างสรรค์และผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถในการสั่งสอน ถ่ายทอดสาระความรู้ด้านดนตรีให้กับเด็กและเยาวชนของชาติ ให้รู้เห็น เข้าใจ ชาบซึ้ง และรักวัฒนธรรมอันสูงค่าของชาติไทยที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ขึ้นมา รวมทั้งการอนุรักษ์และพัฒนาให้ดนตรีเป็นมรดกสืบทอดรุ่นสู่รุ่นต่อไป

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถาบันหนึ่งที่ทำให้การศึกษาเกี่ยวกับด้านศิลปวัฒนธรรม สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ทั้งไทยและสากล และศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตามวิสัยทัศน์ของสถาบันที่กล่าวว่าเป็นสถาบันการศึกษาด้านศิลปะที่มุ่งสร้างสรรค์

ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรม เพื่อผดุงรักษา และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ เปิดทำการสอนครั้งแรกใน 3 คณะ คือ คณะศิลปวิจิตร คณะศิลปนาฏดุริยางค์ และคณะศิลปศึกษา ตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542 โดย คณะศิลปวิจิตร จัดการเรียนการสอนที่ วิทยาลัยช่างศิลป์ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ส่วนคณะศิลปศึกษาและคณะศิลปนาฏดุริยางค์ จัดการเรียนการสอนที่ถนนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันคณะศิลปศึกษา มีนักศึกษา จำนวน 673 คน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ มีนักศึกษาจำนวน 236 คน และคณะศิลปวิจิตร มีนักศึกษาจำนวน 222 คน มีข้าราชการและพนักงานของรัฐ ทั้งหมดจำนวน 75 คน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.2549 : 2) ดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงานศิลปกรรม นาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ นำไปสู่ช่างศิลปกรรม ศิลปิน ครูศิลปะ นักวิชาการศิลปะ และนักบริหารวิชาชีพ
2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีจริยธรรม คุณธรรม และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนงานการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อความเป็นเลิศในทางวิชาการศิลปะ
4. เพื่อให้ความร่วมมือและบริการสังคมทางด้านวิชาศิลปะสาขาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ

ปัจจุบันความนิยมในดนตรีไทยมีการเปลี่ยนแปลงในด้านเจตคติ เนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการศึกษา ซึ่งค่านิยมของสังคมส่วนใหญ่ยังเห็นว่าดนตรีไทยเป็นสิ่งที่ไม่มีความสำคัญอะไรถ้านำไปเปรียบเทียบกับความรู้ด้านอื่น เช่น ความรู้ด้านการแพทย์ หรืออักษรศาสตร์ วิชาดนตรีไทยเป็นเพียงงานอดิเรก ไม่ใช่วิชาหลัก ไม่สามารถนับรวมเข้าไปในแวดวงวิชาการได้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองส่วนมากไม่สนับสนุนให้ลูกหลานเรียนดนตรีไทย เพราะเชื่อว่าดนตรีไทยไม่มีแก่นสารจึงไม่มีความจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ ไม่สามารถที่จะนำไปทำมาหากินเลี้ยงชีพได้ จนเกิดเป็นเจตคติในทางลบกับวัฒนธรรมแขนงนี้ว่า ศิลปะการแสดงนั้นเป็นเรื่องของคนชั้นต่ำ เป็นเรื่องไม่ดี ไม่ควรจดจำเรียนรู้ ไม่ควรสืบทอด เป็นความรู้อันน่ารังเกียจ ผู้ที่ศึกษาวิชาดนตรีไทยเป็นคนหัวไม่ดี เรียนไม่เก่ง ผู้เรียนสามารถเรียนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้ง่ายถ้าเลือกเรียนดนตรีไทย.(อานันท์ นาคคง.2540 : 10-11)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบปัญหาต่างๆดังนี้ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ บางคนสอบเอ็นทรานซ์ไม่ติด และคิดว่าดนตรีไทยเป็นวิชาที่ง่ายจึงเข้ามาเรียน นักศึกษากลุ่มนี้มีพื้นฐานด้านดนตรีไทยน้อยกว่ากลุ่มที่ตั้งใจจะศึกษาในวิชาดนตรีไทยอย่างจริงจัง ในขณะที่เดียวกัน เวลาที่เรียนต้องเรียน

รวมกันกลุ่มที่มีพื้นฐานดีกว่าจะมีการเรียนรู้ได้เร็วและสามารถปฏิบัติได้ดีกว่ากลุ่มที่มีพื้นฐานด้อยกว่ามาก จึงเกิดความแตกต่างทางการเรียน ทำให้กลุ่มที่ด้อยกว่าเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย และท้อแท้ในการเรียน เพราะตนเองต้องขยันและพัฒนาตนเองให้ทันกับกลุ่มที่ดีกว่า (ดุษฎี มีป้อม 2551 : สัมภาษณ์) ซึ่งสอดคล้องกับวิชัย ภูเพ็ชร. (2551 : สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่า พื้นฐานทางดนตรีไทยเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนเพื่อเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพ นักศึกษาแต่ละคนจะมีพื้นฐานความสามารถด้านดนตรีไม่เท่ากัน เป็นเพราะสภาพแวดล้อมหลายประการ เช่น ครอบครัวของนักศึกษาเป็นดนตรีกันทุกคน มีวงดนตรีอยู่ที่บ้าน นักศึกษากลุ่มนี้จะมีพื้นฐานประสบการณ์ทางดนตรีดี ส่วนนักศึกษาที่บิดามารดา ญาติพี่น้องไม่เป็นดนตรีและไม่มีวงดนตรี เรียนดนตรีที่โรงเรียนเก่า หรือเรียนพิเศษตามที่ต่างๆ นักศึกษากลุ่มนี้จะมีประสบการณ์ทางดนตรีไทยที่น้อยมาก พอเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ นักศึกษา 2 กลุ่มนี้เรียนรวมกันทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างตัวบุคคล จนในที่สุดนักศึกษาบางคนก็มีความรู้ที่ไม่ดีต่อดนตรีไทยสอดคล้องกับบัณฑิตย์ กลิ่นสุคนธ์. (2551 : สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน บางคนเก่งมาก บางคนอยู่ในระดับปานกลาง และบางคนแทบจะไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีเลย ถ้านักศึกษามีความพยายาม มานะ อดทน ฝึกฝนตนเองตลอดก็มีความสามารถ แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรีไทยเมื่อเรียนไปสักระยะหนึ่งจะรู้สึกเบื่อวิชาดนตรีไทย เพราะเรียนไม่ทันเพื่อนๆ เป็นต้น นอกจากนี้ศิริลักษณ์ ฉลองธรรม (2551 : สัมภาษณ์) ยังกล่าวว่า นักศึกษาแต่ละคน แต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกัน มีความถนัดและความสนใจในวิชาดนตรีไทยไม่เท่ากัน กล่าวคือ นักศึกษาที่สนใจในการเรียนก็จะชวนกันฝึกฝนด้านทักษะดนตรีไทยจนเกิดความชำนาญ มีความสามารถ แต่นักศึกษากลุ่มที่ไม่สนใจก็จะไม่ฝึกซ้อมเท่าที่ควร ทำให้นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มนี้มีความสนใจในวิชาดนตรีไทยน้อยลงด้วย ซึ่งเป็นผลทำให้เกิด “ความถดถอยทางด้านดนตรี” จากการสังเกต พบว่า ความสามารถทางด้านดนตรีของนักศึกษาในระยะ 10 ปีหลังถดถอยลงมาเรื่อยๆ ซึ่งทำให้คุณภาพของนักศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ของสถาบันที่ตั้งไว้ ส่วนวัชรกร บุญเพ็ง. (2551 : สัมภาษณ์) ให้ข้อมูลว่า นักศึกษาเข้ามาเลือกเรียนดนตรีไทยตามที่ตนเองชอบ หรือมีความถนัด แต่นักศึกษาขาดความรู้พื้นฐานที่ดี ก็ส่งผลให้นักศึกษามีปัญหาในเรื่องของการปรับตัวในการเรียน ทำให้การเรียนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นักศึกษาที่เรียนรู้ช้าก็เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนดนตรีไทย ส่วนนักศึกษากลุ่มที่เลือกเรียนดนตรีไทยตั้งแต่ระดับชั้นมัธยม เมื่อจบชั้นมัธยมแล้วรู้ว่าตนเองไม่มีความถนัดและความสนใจแต่ก็ไม่รู้ว่าจะศึกษาต่อที่ไหน เพราะตนเองได้เลือกเรียนดนตรีไทยมาตั้งแต่ต้น จึงตัดสินใจเลือกเรียนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เพื่อให้จบปริญญาตรีโดยไม่คำนึงว่า ถ้าจบแล้วจะประกอบอาชีพอะไร ในขณะที่สรวุฒิ ปัสสิมปริษา. (2551 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า โดยทั่วไปนักศึกษาจะได้รับอิทธิพลในการเลือกอาชีพจากบุคคลที่ใกล้ชิด จากคำบอกเล่า การแนะนำของผู้ปกครองและญาติพี่น้อง โดยที่ตนเองก็ยังไม่ทราบว่าจะสามารถเรียนได้หรือไม่ หรือบางคนเข้า

มาศึกษาตามเพื่อน ๆ เพราะเป็นคนติดเพื่อน แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวตัดสินว่านักศึกษาจะสามารถศึกษาในสาขาวิชาดนตรีไทยได้หรือไม่ เพราะการศึกษาในวิชาดนตรีไทยต้องอาศัยพรสวรรค์ ความสามารถ ทักษะ และความถนัดของตนเองด้วย หากพบว่านักศึกษาคาดคุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้การศึกษาในสาขาวิชาดนตรีไทยนั้น ๆ ไม่สัมฤทธิ์ผลดังประสงค์

ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ศึกษาเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงกำหนดการวางแผน การดำเนินงาน การพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักศึกษาที่มีต่อวิชาดนตรีไทย และพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพด้านวิชาดนตรีไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี แขนงวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้ใช้ผลของการวิจัยเป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข กำหนด วางแผน ในการรับนักศึกษา พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักศึกษาที่มีต่อ วิชาดนตรีไทย ให้มีความรัก มีความศรัทธาในอาชีพ และพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพทางด้านดนตรีไทย ตามวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ ที่วางไว้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-5 สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีการศึกษา 2552

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ชั้นปี แบ่งเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4

1.2.5 ชั้นปีที่ 5

1.3 แขนงวิชา ได้แก่

1.3.1 แขนงวิชาดนตรีไทย

1.3.2 แขนงวิชาคีตศิลป์ไทย

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

1.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

1.4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่แสดงออกมาจากการใช้ความคิด และการกระทำเพื่อใช้ในการแสดงหาความรู้ โดยมีความสัมพันธ์กับความรู้ ประสบการณ์ และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ ในการวิจัย หมายถึง เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาดนตรี

2. เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการได้รับความรู้ ประสบการณ์จากการเรียนวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นวิชาที่นักศึกษาได้พัฒนาด้านสติปัญญา บุคลิกภาพและประสบการณ์ตรงในด้านการบรรเลงดนตรีไทย ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงดนตรีที่สถาบันจัดขึ้น หรือเข้าร่วมการบรรเลงจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รวมทั้งสามารถนำไปประกอบสัมมาอาชีพได้

3. นักศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 , 2 , 3 , 4

และ 5 คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ลงทะเบียนเรียนในสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์
ไทยศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถของ
ผู้เรียน ตั้งแต่แรกเข้า จนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 2.99

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

5. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในการวิจัยนี้หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านช่างศิลป์ นาฏศิลป์
และดุริยางคศิลป์ ทั้งไทยและสากล เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญใน
วิชาชีพด้านศิลปะแขนงต่างๆ เช่น ดนตรี นาฏศิลป์อันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพครู ศิลปิน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาแขนงวิชาต่างกัน เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางประกอบการศึกษา โดยจัดลำดับตามสาระ ดังนี้ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ การศึกษาวิชาดนตรีตัวแปรที่ส่งผลต่อเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

เจตคติตรงกับคำ ในภาษาอังกฤษว่า Attitude เดิมใช้คำว่า ทศนคติ ต่อมาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของราชบัณฑิตยสถาน ให้ใช้ คำว่า เจตคติ และกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้คำนี้ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น คำว่า เจตคติจึงเป็นคำเดียวกับคำว่า ทศนคติ ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย เช่น โรคีช (Rokeach, 1970: 112) ได้ให้ความหมายของ เจตคติว่า เป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบ ของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528: 230 - 231) ให้ความหมายของ เจตคติว่า หมายถึง ความพร้อม ของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหนีออกไป เจตคติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เจตคติทางบวกหรือเจตคติที่ดี หมายถึงแนวโน้มที่อินทรีย์จะเข้าหาสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น เนื่องจากความชอบหรือความพอใจ และเจตคติทางลบหรือเจตคติที่ไม่ดี หมายถึง แนวโน้มที่อินทรีย์จะถอยหนีจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้นๆเนื่องจากความไม่ชอบหรือความไม่พอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531: 108) ที่กล่าวถึงเจตคติว่า หมายถึง การเตรียมพร้อมของสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกคนแต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ อันอาจอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ขณะที่ออลพอร์ต (รัชนีพร ดอนไสว. 2543: 15 ; อ้างอิงจาก Allport. 1976)ได้อธิบายความหมายของเจตคติไว้ ดังนี้

1. เป็นภาวะของจิตประสาธ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นได้ทางพฤติกรรม เช่น โกรธเกลียดรัก เป็นต้น

2. เป็นความพร้อมที่จะตอบสนอง กล่าวคือ พร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นตามลักษณะของเจตคติที่เกิดขึ้น

3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นระบบ เป็นกลุ่มที่จัดระเบียบได้ในตัวเองคือ เมื่อเกิดเจตคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดต่อเนื่องกัน

4. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์โดยที่ประสบการณ์จะมีส่วนช่วยในการสร้างเจตคติ

5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก

จึงอาจสรุปได้ว่า เจตคติ คือความรู้สึก ความคิดเห็นและความเชื่อของบุคคลซึ่งแสดงออกทางอารมณ์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งซึ่งสามารถประเมินค่าออกมาในทางบวกและทางลบ

การเกิดเจตคติ

ในทางการศึกษาพบว่า การเกิดเจตคติ มักเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติไว้หลากหลาย ดังนี้

เจตคติเกิดขึ้นจากการเรียนรู้แต่ละประสบการณ์ของบุคคล ออลพอร์ตได้เสนอความคิดเห็นว่าเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 3 ประการ คือ (ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2531: 4 ; อ้างอิงจาก Allport.n.d)

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิดต่างๆ เช่น เจตคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอนอื่นๆ

2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ แล้วยังทำให้มีรูปแบบเป็นของตัวเอง ดังนั้นเจตคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคลแล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนๆนั้น

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดเจตคติของคนบางคนได้มาจากการเรียนแบบเจตคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ แม่ ครู พี่น้อง และคนอื่นๆ

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคมคนย่อมมีเจตคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น เจตคติต่อศาสนาสถาบันต่างๆ

ไทรแอนดิส (ผมพัชรี สุภางษ์ยุทธลิขิต 2544 :15 ; อ้างอิงจาก Triandis. 1971 : 1) กล่าวถึง การเกิดเจตคติ ว่า

1. เป็นเรื่องของการเรียนรู้จากการอบรมสั่งสอนตั้งแต่เด็กในลักษณะค่อยๆซึมซับจากพ่อแม่และคนข้างเคียง เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. เกิดจากประสบการณ์ของบุคคล

3. เกิดจากการถ่ายทอดจากเจตคติของบุคคลในอุดมคติหรือกลุ่มสังคมที่มีอยู่แล้ว เช่น การรังเกียจฉิว

4. เกิดจากการสรุปความจากลักษณะที่ปรากฏ เช่น ดูรูปร่างลักษณะของคนแล้วสรุปความว่า คนนั้นจะมีบุคลิกภาพอย่างไร ซึ่งอาจจะใกล้เคียงหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง

ธีระพร อุวรรณโณ (2529 : 51-54) กล่าวว่า เจตคติเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่างๆ ดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งจะพัฒนา ค่านิยม ความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในกรอบครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นผู้มีอำนาจให้คุณ เมื่อทำความดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดีหรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ ในสถานศึกษา เช่น ครู และเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติ

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิทยาสกุลจิตวิเคราะห์เรื่องประสบการณ์ในวัยเด็กว่า มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคล รวมทั้งพัฒนาเจตคติของบุคคลด้วย โดยเฉพาะประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจบุคคล

4. อิทธิพลจากสื่อสารมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่พยายามเปลี่ยนเจตคติของคนให้ไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ฟอสเตอร์ (จกกลรัตน์ อาจศัตถุ, 2544 : 19 ; อ้างอิงจาก Foster. n.d) กล่าวว่า การเกิดเจตคติขึ้นอยู่กับสาเหตุ 2 ประการ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีกับสิ่งของ บุคคล หมู่มณะ เรื่องราวต่างๆ หรือ สถานการณ์ เจตคติจึงเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคย ซึ่งถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยตรงและจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปภาพ หรือได้อ่านข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่ได้พบเห็นไม่ได้ทดลองกับของจริงด้วยตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยอ้อม ดังนั้นบุคคลจะไม่มีเจตคติต่อสิ่งที่เขาไม่มีประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมเลย

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยม เนื่องจากชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจตามค่านิยมไม่เหมือนกัน ดังนั้นชนกลุ่มแต่ละกลุ่มจึงอาจจะมีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้ การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีเจตคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งหนึ่ง จะมีความรู้ว่ามีสิ่งนั้นถูกหรือผิด ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ค่านิยม หรือ มาตรฐานของกลุ่มที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตประจำวันอยู่ เพราะเมื่อบุคคลแต่ละคนอยู่ในสังคมย่อมได้เห็นตัวอย่างการกระทำต่างๆ จากสังคม เช่น สิ่งที่ยอมรับ สอน การถ่ายทอดกันทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ นอกจากจะเป็นแนวปฏิบัติให้แก่สังคมนั้นๆ แล้วยังมีระบบการให้รางวัล และการลงโทษอยู่ด้วย

สรุปได้ว่า การเกิดเจตคติ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ หรือสถานการณ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งค่านิยมในการตัดสินใจของแต่ละบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย

ลักษณะของเจตคติ

นั้นแนลลี่ (พรชนก ศุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา 2548 : 14 ; Nunnally : 312) ได้แบ่งลักษณะของเจตคติออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. เจตคติเป็นสภาพการทางจิตที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก เพราะเป็นส่วนที่กำหนดแนวทางไว้ว่าถ้าบุคคลประสบสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วบุคคลนั้นจะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะอันจำกัด

3. เจตคติเป็นสภาพการทางจิตที่มีแนวโน้มค่อนข้างถาวร ทั้งนี้เป็นเพราะแต่ละบุคคลได้สะสมประสบการณ์การรับรู้และผ่านการเรียนรู้มามากมาย แต่อย่างไรก็ตามเจตคติอาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้ใหม่ๆ

นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเจตคติ ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด

2. เจตคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็จะมีแนวโน้มที่เข้าหาหรือแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ตรงกันข้ามถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ

3. เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้

4. เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากเจตคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงเจตคติดีย่อมเปลี่ยนแปลงด้วย

อาจสรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ในการเรียนรู้ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่มีผลกระทบต่อจิตใจทำให้เกิดความรู้สึกต่อสิ่งนั้นๆซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงแนวคิดได้ตามประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ

องค์ประกอบของเจตคติ

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้หลากหลาย ได้แก่

ไทรแอนดิส (ผมพัชรี สุภางย์ยุทธลิขิต. 2544 : 15 ; อ้างอิงจาก Triandis. 1971 : 2 – 3) กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของเจตคติไว้ 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้และความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มหรือสภาวะใดๆ ความรู้และความคิดดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้ต่อสิ่งเร้าได้ครบถ้วนแล้ว บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งเร้าไปในทางบวกหรือลบชัดเจนขึ้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า อารมณ์หรือความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดลักษณะและทิศทางของ

เจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดบุคคลก็จะมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใดบุคคลก็จะมีเจตคติในทางลบ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอนเจตคติก็น่าจะมีลักษณะเป็นบวกหรือเป็นลบชัดเจนแน่นอน

ขณะที่ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 :3) กล่าวถึง องค์ประกอบของเจตคติไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบทางด้านที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่งถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติหรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

เซฟเวอร์ (Shaver. 1977 : 168-170) กล่าวว่าเจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆรวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่ได้รับรู้ อาจเป็นไปในทางดีและไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลนั้นก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะชอบสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึงความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

ซึ่ง ภัทธีรา รอดสการ (2548 :15) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความคิด ความเชื่อ (Beliefs) หรือความเข้าใจที่มีต่อสิ่งต่างๆในลักษณะที่สิ่งนั้นเป็นหรือควรเป็น

2. ความรู้สึก (Affection) หรืออารมณ์ ที่สัมพันธ์กับความคิด ความเชื่อ วัตถุได้จากปฏิกิริยาทางร่างกายหรือแนวโน้มและแบบแผนในการตอบสนอง

3. พฤติกรรม (Action Intention) เป็นการกระทำที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากความคิดและความรู้สึก

คัทตี้ สุนทรเสนี (2531 : 4) กล่าวว่า เจตคติเป็นระบบที่มีลักษณะที่มั่นคงอันหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านการเรียนรู้ (Cognitive Component) เป็นเรื่องของความรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆว่ารู้สิ่งต่างๆดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติขึ้นถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี เราก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี และถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดี เราก็จะมีเจตคติไม่ดีในสิ่งนั้นด้วย ถ้าเราไม่รู้จักสิ่งใดเลยเจตคติก็น่าจะไม่เกิดขึ้นหรือไม่มีสิ่งใดในโลก เราก็จะไม่เกิดเจตคติต่อสิ่งใดๆเลย

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component or Feeling Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้นั้น เมื่อเราเกิดการรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว จะทำให้เกิดความรู้สึกในทางดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ไม่ดี เราก็จะไม่ชอบหรือพอใจในสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก ไม่เหมือนกับความจริง (Facts) ต่างๆซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าถ้ามีเหตุผลเพียงพอ

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นๆในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือในทางทำลายขัดขวาง ต่อสู้ เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า เจตคติมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมถึง เจตคติในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเพราะความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็นย่อมเกิดจากความคิด และความคิดย่อมส่งผลถึงความรู้สึกและพฤติกรรมอีกด้วย

การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติ เป็นการวัดสิ่งที่แสดงถึงผลรวมของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก ความชอบ ความคิด ความกลัว การขู่เข็ญ อคติ และความเชื่อทั้งหมดที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ การวัดเจตคติของบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะแสดงออกโดยการยอมรับหรือไม่ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลนั้นเอง แต่จะไม่สามารถบ่งบอกได้ว่าบุคคลนั้นจำเป็นที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับเจตคติของเขาหรือไม่ ทั้งนี้เพราะการวัดเจตคติเป็นการวัดการแสดงออกของความคิดเห็นของบุคคลนั้น แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นการทำนายการกระทำของบุคคลดังกล่าว ถ้าการแสดงความคิดเห็นและการกระทำของบุคคลดังกล่าวขัดแย้งกันก็ไม่เกี่ยวกับเรื่องเจตคติ เพราะการวัดเจตคติเป็นการกำหนดว่า บุคคลมีความรู้สึกอย่างไรตามความเชื่อของบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีความเชื่อหรือตัวประกอบอื่นใดหรือไม่ อย่างไรก็ตามความคลาดเคลื่อนในการวัดย่อมเกิดขึ้นซึ่ง

ผู้วัดจะต้องแยกเอาความคลาดเคลื่อนนั้นออกไปจากเครื่องมือที่ใช้วัดและจะต้องคำนวณหาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของเครื่องมือวัดนั้นๆในตัวของมัน (ศักดิ์ สุนทรเสนีย์. 2531 : 18-20)

การวัดเจตคติของบุคคลต่อเป้าหมายต่างๆทั้งในเรื่องของบุคคล วัตถุ และสิ่งต่างๆล้วนให้ประโยชน์แก่บุคคล หรือสังคมในด้านต่างๆดังนี้ (วรรณดี แสงประทีปทอง. 2544 : 14-15)

1. การวัดเจตคติเพื่อการทำนายพฤติกรรม การวัดเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าบุคคลมีความรู้สึกทางด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด เจตคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำไปในทำนองใดด้วย ดังนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมช่วยให้การทำนายการกระทำของบุคคลได้ ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นความต้องการของมนุษย์และสังคม เพราะจะเป็นแนวทางให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อบุคคลนั้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและอาจเป็นแนวทางให้ผู้อื่นสามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ด้วย

2. การวัดเจตคติเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เจตคติต่อสิ่งต่างๆนั้นเปรียบเสมือนสาเหตุภายใน ซึ่งมีกำลังผลักดันให้บุคคลกระทำการได้ต่างๆกัน เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้อาจมีสาเหตุมาจากผลกระทบภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง และเจตคติของบุคคลอาจเป็นเครื่องกรองหรือหันเหอิทธิพลของสาเหตุจากภายนอกที่มีการกระทำของบุคคลนั้น ดังนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่างๆให้ชัดเจน บางกรณีจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่างๆต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

3. การวัดเจตคติเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไรนั้นเป็นสิทธิของแต่ละบุคคล แต่การที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมย่อมเป็นไปได้เมื่อสมาชิกมีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน และไม่เกิดความแตกแยกขึ้นในสังคม การประกอบอาชีพบางประเภท มีความจำเป็นต้องมีผู้ที่มีเจตคติเหมาะสมมาปฏิบัติ เช่น ผู้มีอาชีพนักวิจัยย่อมมีเจตคติที่ดี (ชอบ) ต่อการวิจัย ผู้เป็นครูถ้ามีเจตคติที่ไม่ดี (คือไม่ชอบ) ต่อการเป็นครูอาจทำให้เกิดผลเสียหายแก่นักเรียน โรงเรียนและประเทศชาติ

4. การวัดเจตคติเพื่อหาทางแก้ไข ในสังคมประชาธิปไตยบุคคลสามารถจะมีเจตคติที่ดีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไปได้มาก แต่ในบางเรื่องจำเป็นที่จะต้องรับความคิดเห็นและเจตคติที่สอดคล้องกัน เพื่อที่กลุ่มสมาชิกจะได้มีการกระทำที่พร้อมเพรียงกัน การวัดเจตคติของมวลสมาชิกจะได้ข้อมูลที่ชี้บอกว่าสมาชิกกลุ่มนั้นๆมีเจตคติที่สอดคล้องกับนโยบายของสังคม หรือของชาติหรือไม่ กรณีที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นการวัดเจตคติจึงอาจแสดงให้เห็นทราบว่า บุคคลมีลักษณะที่เหมาะสมหรือไม่เพียงไร เพื่อประโยชน์ในการหาทางแก้ไขเจตคติที่ไม่ถูกต้องและปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อไป

อาจสรุปได้ว่า การวัดเจตคติเป็นการวัดความรู้สึก ความชอบ ความคิด ความกลัว การขู่เข็ญ อดติ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อทำนายพฤติกรรม เพื่อเข้าใจสาเหตุและผลของการกระทำ เพื่อหาทางป้องกัน และเพื่อหาทางแก้ไข

การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติโดยอาศัยความหมายทางภาษานั้นแพร่หลายและเป็นมาตรฐาน สามารถทำได้หลายวิธี เช่น วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone) ไลเคอร์ท (Likert) และวิธีของออสกูต (Osgood) (ภักธิรา รอดสการ. 2548 : 18-19)

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone. 1970 : 128) ได้ใช้วัดเจตคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่งการเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจ (Law of Comparative Judgement) คือให้ผู้ตอบตัดสินข้อความที่แสดงถึงเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า เห็นด้วย (Accepted) ไม่เห็นด้วย (Rejected) ในข้อความเหล่านั้นอย่างน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินใจพิจารณาว่าข้อความที่เสนอมานั้น ควรอยู่ตรงไหนเมื่อแบ่งความคิดเห็นทั้งหมดตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุด ไปจนถึงไม่เห็นด้วยมากที่สุดออกเป็น 11 กลุ่มเท่าๆกัน เมื่อกลุ่มผู้ตัดสินใจพิจารณาตัดสินหมดทุกข้อความแล้ว ก็นำแต่ละค่ามาหาค่าสเกล (Scale Value) นั่นคือ หาตำแหน่งมัธยฐานของแต่ละสเกลสำหรับวัดเจตคติต่อไป

2. วิธีของไลเคอร์ท (Likert. 1970 : 150-151) เป็นวิธีการวัดเจตคติโดยการนำเอาข้อความที่จะใช้วัดเจตคติไปให้ผู้ตอบลงความเห็นว่ามีความรู้สึกต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไรบ้าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วมีการกำหนดคะแนนให้อาจเป็น 5,4,3,2, หรือ 1 ตามลำดับ หากเป็นข้อความในทางบวก (Positive Statement) และอาจเป็น 1,2,3,4, หรือ 5 ตามลำดับ หากเป็นข้อความในทางลบ (Negative Statement) จากนั้นนำข้อความทั้งหมดไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Item Analysis) โดยเลือกข้อความที่สามารถจำแนกกลุ่มที่มีเจตคติที่ไม่ดีได้เพื่อนำไปใช้วัดเจตคติต่อไป

3. วิธีของออสกูต (Osgood. 1957 : 189) วิธีวัดเจตคติโดยใช้ความหมายทางภาษา ซึ่งใช้วิธีนี้เพื่อวัดความหมายของมโนทัศน์ (Concept) ในรูปความหมายของคุณศัพท์ (Adjectives) โดยให้บุคคลทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นลงในสเกลซึ่งอยู่ในระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกับคู่หนึ่งๆ เช่น ดี - ไม่ดี ชอบ - ไม่ชอบ ฯลฯ ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่ามโนทัศน์ที่ตนเห็นมีความหมายสอดคล้องกับคุณศัพท์ในแต่ละสเกลอย่างไร มากน้อยแค่ไหน แล้วกรอกความเห็นลงในสเกล

อาจสรุปได้ว่า การสร้างเครื่องมือวัดเจตคตินั้นมีหลายวิธี เช่น วิธีของเทอร์สโตน วิธีของไลเคอร์ท วิธีของออสกูต ซึ่งแต่ละวิธีใช้การวัดเจตคติโดยให้แสดงความคิดเห็นว่า มีความรู้สึก

ต่อข้อความเหล่านั้นอย่างไร เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ดี – ไม่ดี ชอบ – ไม่ชอบ เห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

การศึกษาวิชาดนตรี

ความหมายและความสำคัญของการศึกษาวิชาดนตรี

การศึกษาในปัจจุบันจะพบว่ามีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน เป็น 2 กลุ่มวิชาใหญ่ คือ กลุ่มวิชาที่ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ (Sciences) และกลุ่มวิชาที่ศึกษาทางด้านศิลปะ (Arts) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ที่ได้จากการสังเกต และค้นคว้าจากการประจักษ์ทางธรรมชาติแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ โดยอ้างอิงจากหลักฐานและเหตุผลส่วนนั้น เป็นความรู้หรืองานอันเกิดจากความพากเพียรของมนุษย์ที่จะต้องใช้ความพยายามด้วยมือ และความคิดเพื่อสร้างสรรค์ (พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์. 2532 : 8) ส่วนวิชาดนตรีนั้น มีนักวิชาการดนตรีไทยได้จัดประเภทของวิชาดนตรีไว้ต่างกัน ดังนี้

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2530 : 1) กล่าวว่า วิชาดนตรีจัดอยู่ในกลุ่มวิชาทางด้านศิลปะ และอยู่ในกลุ่มงานที่ เรียกว่า วิจิตรศิลป์ (Fine Arts) ซึ่งประกอบ 5 สาขาวิชา ได้แก่

- 1.วรรณคดี (Literature)
- 2.ดนตรี (Music)
- 3.จิตรกรรม (Painting)
- 4.ประติมากรรม (Sculpture)
- 5.สถาปัตยกรรม (Architecture)

ในศิลปะ 5 สาขานี้ อาจจัดได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ กลุ่มทัศนศิลป์ (Visual Arts) ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม และกลุ่มที่สองคือกลุ่มที่ไม่ใช่ทัศนศิลป์ (NonVisual Arts) ได้แก่ ดนตรี และวรรณคดี

ปัจจุบันมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ดนตรี” ในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ แมคคิส (Machlis : 1963)กล่าวว่า ดนตรี คือ ภาษาของอารมณ์ ซึ่งใช้เสียงเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ดังที่เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2530 : 2) กล่าวว่า ดนตรี คือ เสียงบริสุทธิ์ที่ถูกนำมาร้อยกรองให้เกิดการผสมผสานกันขึ้นเป็นบทเพลงที่ไพเราะน่าฟัง ดนตรีเป็นศิลปะแห่งเสียงที่สามารถใช้เสียงบริสุทธิ์นั้นสร้างความสะเทือนอารมณ์ บันดาลให้ผู้ฟังนึกเห็นภาพในจินตนาการได้ ทำนองเดียวกับชนิดอยู่โพธิ์ (2528 : 4-5) ที่กล่าวว่า ดนตรี คือ เสียงต่างๆที่เอามาประกอบลำดับกันเป็นทำนองสำหรับขับร้อง และบรรเลง เพื่อให้เป็นที่ไพเราะเสนาะหู และได้อธิบายความหมายของคำว่า ดนตรีเป็น 2 นัยคือ นัยที่ 1 หมายถึง คีต คือ เสียงคำขับร้องซึ่งนับเป็นดนตรี คือ เป็น Music

เหมือนกันและถ้าหมายถึงดนตรีในทางขับร้องก็ควรเรียกว่าคีตดนตรี ซึ่งตรงกับคำว่า Vocal Music หรือ Music of Vocal นัยที่ 2 หมายถึง วาซิต คือ คีต สี ดี เป้า และถ้าเป็นดนตรีในทางคีต สี ดี เป้า ก็ควรเรียกว่า วาซิตดนตรี ตรงกับ Instrumental Music หรือ Music of Instruments

ดนตรีศึกษา เป็นวิชาหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการศึกษามาโดยตลอด มีนักการศึกษาหลายท่านยอมรับว่า ดนตรีมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของแต่ละบุคคล เช่น อริสโตเติล กล่าวว่า ดนตรีเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษา เพราะดนตรีมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของบุคคล ทำนองเดียวกับที่ บร็อกเกิลเฮลท์ (Brocklehurst, 1971) กล่าวว่า คุณค่าของประสบการณ์ทางดนตรี เป็นผลรวมทางด้านทักษะ คุณภาพ และการพัฒนาส่วนตัวในเรื่องอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย และสังคมของผู้เรียน และสุชาติ ตันธนะเดชา (ศราวุฑู เสียงแจ่ม, 2538 : 8 ; อ้างอิงจาก สุชาติ ตันธนะเดชา, 2516 : 1) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีคุณค่าอย่างมากทางการศึกษา การจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีให้เหมาะสมกับความถนัด ความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล ย่อมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และร่างกาย ได้อย่างแท้จริงตามแนวทางการศึกษาแผนใหม่

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ดนตรี เป็นศิลปะของเสียงที่หลอมรวมกันอย่างมีระบบ มีท่วงทำนอง จังหวะ ลีลา และการประสานเสียงที่กลมกลืนกันอันก่อให้เกิดสุนทรีย์

สาระดนตรี

ดนตรีเป็นศาสตร์ชั้นสูงที่มีเนื้อความรู้อย่างมากมายทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีจึงควรทราบถึงสาระทางดนตรีเป็นอันดับแรก เพื่อความเข้าใจที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมทางดนตรีต่อไป (พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์, 2532 : 10-11) สาระทางดนตรีแบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นเนื้อหา ได้แก่ องค์ประกอบทางดนตรีและวรรณคดีดนตรี และส่วนที่สอง คือ ส่วนที่เป็นทักษะทางดนตรี ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติทางดนตรี หรือ ทักษะดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2540 : 1-9) ดังนี้

1. เนื้อหาดนตรี (Music Content) เนื้อหาดนตรีประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ส่วน คือ องค์ประกอบทางดนตรี และวรรณคดีดนตรี

1.1 องค์ประกอบทางดนตรี (Music Element) ประกอบด้วย จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปแบบ ลีลาและลักษณะของเสียง ในแต่ละองค์ประกอบมีเนื้อหาและแนวคิดพื้นฐานที่จำเป็นที่ผู้ศึกษาด้านดนตรีควรทราบและเข้าใจ ดังนี้

1.1.1 จังหวะ (Rhythm) คือ การจัดเรียงของเสียง หรือความเจีบ ซึ่งมี ความสั้นยาวต่าง ๆ กัน มีการกำหนดช่วงระยะห่างที่สม่ำเสมอ

1.1.2 ทำนอง (Melody) คือ การจัดเรียงระดับเสียง ซึ่งมีความสั้นยาว กำหนดโดยจังหวะของทำนองเพลงนั้นๆ

1.1.3 เสียงประสาน (Harmony) คือ ระดับเสียงตั้งแต่สองเสียงขึ้นไป ที่ร้องหรือบรรเลงในขณะเดียวกัน ลักษณะของการประสานเสียงมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ เช่น เป็นลักษณะของการใส่เสียงประสานให้กับทำนองเพลง 1 ทำนอง หรือเป็นการนำทำนองเพลง สองทำนองมาร้องพร้อมกัน ทำให้เกิดการสอดประสานของสองทำนอง

1.1.4 รูปแบบ (Form) เป็นโครงสร้างที่ทำให้ดนตรีมีความหมายใน ลักษณะของเสียงกับเวลา รูปแบบช่วยทำให้ดนตรีมีความต่อเนื่องสัมพันธ์ ทำให้เพลงแต่ละเพลง มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

1.1.5 สีสันทัน (Tone Color) เป็นลักษณะเฉพาะที่ได้จากเสียงร้องของ มนุษย์ หรือ เสียงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ซึ่งไม่เหมือนกัน ระดับเสียงเดียวกัน เมื่อใช้เครื่องดนตรีต่างชนิดกันบรรเลงจะให้อารมณ์หรือคุณค่าต่างกันไป

1.1.6 ลักษณะของเสียง (Characteristics of Sound) เป็นองค์ประกอบ ทางดนตรีเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้สึก หรืออารมณ์เพลง และเรื่องเกี่ยวกับความดังค่อยของ เสียง

1.2 วรรณคดีดนตรี (Music Literature) ประกอบด้วย

1.2.1 บทเพลง (Repertoire) เป็นส่วนสำคัญมากสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ ศึกษาดนตรีเข้าใจดนตรีมากขึ้น เนื่องจากการศึกษาบทเพลงในแต่ละสมัยหรือบทเพลงต่างๆ ทำให้เห็นความแตกต่างของบทเพลงนั้นๆ

1.2.2 ประวัติดนตรี (Music History) เป็นการศึกษาดนตรี การได้ทราบ ถึงประวัติดนตรีช่วยให้เกิดความเข้าใจในบทเพลงและองค์ประกอบดนตรีได้มากขึ้น และเกิด ความซาบซึ้งในบทเพลงดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

2. ทักษะดนตรี (Music Skills) เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ สาระดนตรีได้ และจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรี แบ่งออกเป็น

2.1 ทักษะการฟัง (Listening) จัดเป็นทักษะที่จำเป็นมากสำหรับนักดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง และจัดเป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนดนตรี ทักษะการฟังเป็น ทักษะที่ต้องฝึกฝน ศึกษา ไม่ใช่เป็นการฟังเพลงธรรมดาทั่วไป เป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้

2.2 ทักษะการร้อง (Singing) จัดว่าเป็นทักษะทางดนตรีที่มีอยู่ในคนทุกคน และเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ ผู้ที่มีทักษะการร้องเพลง เข้าใจหลักการ มีพื้นฐาน ในการร้องเพลง และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอย่อมร้องเพลงได้ไพเราะน่าฟัง

2.3 ทักษะการเล่น (Playing) การเล่นดนตรีเป็นทักษะที่สำคัญมากของผู้ศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก สำหรับการศึกษาดนตรีตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม หรือมัธยม ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญในการเล่นดนตรี แต่เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางดนตรีครบถ้วน

2.4 ทักษะการเคลื่อนไหว (Moving) การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสนองตอบต่อดนตรีเป็นทักษะพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจดนตรีได้

2.5 ทักษะการสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง การประพันธ์เพลง เป็นเรื่องของการแสดงออกทางดนตรีที่รวมเอาความรู้ความเข้าใจไว้ทั้งหมด ซึ่งสามารถทำได้ในหลายลักษณะ และหลากหลายรูปแบบ

2.6 ทักษะการอ่าน (Reading) การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีจัดได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งในการศึกษาดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง และในปัจจุบันต้องมีการบันทึกเสียงเป็นสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการถ่ายทอดและบันทึกไว้ ผู้เรียนดนตรีจึงต้องเข้าใจสัญลักษณ์ดังกล่าวเป็นสำคัญ

ดังนั้น สารคดีดนตรีจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระในการเรียนดนตรีซึ่งเป็นศาสตร์ขั้นสูงที่มีเนื้อหาความรู้ทั้งภาคทฤษฎีได้แก่ องค์ประกอบทางดนตรี และวรรณคดีดนตรีภาคปฏิบัติ ได้แก่ การปฏิบัติทางดนตรีหรือทักษะดนตรี

วิชาดนตรีไทย

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของสาขาวิชาดนตรีไทยปัจจุบัน นายพิชิต ชัยเสรี ได้กล่าวถึงดนตรีไทยว่ามีลักษณะของวิชาชีพที่ชัดเจน โดยเข้าองค์ประกอบที่ Flexner กล่าวไว้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538. : 6-7) คือ

1. มีกิจกรรมทางปัญญา คือมีการคิดค้น วิเคราะห์ วิจัย
2. อาศัยความรู้เฉพาะสิ่ง ดนตรีไทยถ้าบอกว่าเครื่องดี ก็สามารถแยกได้ว่าเป็นเครื่องเล็ก เครื่องใหญ่ หรือเครื่องต่างๆได้
3. ต้องการความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็ด้านเป็พาทย์ เครื่องสาย หรือขับร้อง ล้วนแต่มีความเจริญก้าวหน้าต่อเนื่องกันมาอยู่เสมอ
4. ใช้เวลาเต็มและเป็นสมาชิกถาวร ผู้ฝึกปฏิบัติดนตรีไทยและต้องอุทิศเวลาให้ อย่างในสมัยโบราณจะต้องไปฝากตัวเป็นศิษย์อยู่กับบ้านครูและช่วยเหลือครูเหมือนลูกหลานในบ้านคนหนึ่ง
5. มีมาตรฐานของตนเอง ดนตรีไทยมีการจัดมาตรฐานทั้งผู้เข้าเรียนและเนื้อหาที่จะถ่ายทอดไว้ชัดเจนตั้งแต่โบราณ เช่น การเรียนเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เป็นต้น
6. ให้บริการแก่ผู้อื่น ดนตรีไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคมอย่างครบครัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เกิด แก่ เจ็บ ตาย และอื่นๆ

7. มีระบบองค์กรที่ชัดเจนและเข้มแข็ง แม้ดนตรีไทยจะยังไม่มีสมาคมวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้องเหมือนแพทย์ วิศวกร แต่ก็มีสำนักดนตรีที่เข้มแข็งมั่นคง แนวโน้มในอนาคตจะมีการรวมตัวก่อตั้งเป็นสมาคมหรือสภาวิชาชีพ

ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจึงต้องให้สัมพันธ์กับการนำประโยชน์ไปใช้ทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังมีประโยชน์ในการเทียบระดับความรู้ความสามารถของศิลปินดนตรีไทยได้อีกด้วย

แนวทางการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานที่ร่วมกันกำหนดซึ่งควรสัมพันธ์กันกับวุฒิภาวะ และระดับต่างๆ ของการศึกษา ซึ่งมี ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538. : 6-7)

1.ระดับอนุบาล เป็นการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยเพื่อการวางรากฐานสำหรับวิชาการดนตรีไทยในด้านจังหวะ โสตทักษะ และระเบียบวินัยแห่งนิสัยการดนตรี

2.ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยเพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรี ชั้นเตรียมการ โดยเน้นทักษะด้านกายภาพ และทักษะด้านการใช้เครื่องดนตรี

3.ระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยเพื่อการเตรียมพร้อมในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพในระดับที่เหมาะสมได้

4. ระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น

4.1 ปริญญาตรี ให้มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขา ชั้นวิเคราะห์วิชาการที่เกี่ยวข้อง รู้จักจำแนกความเป็นเหตุผลเชิงวิชาการในวิชาชีพอย่างสมเหตุผล สำหรับเกณฑ์ในระดับปริญญาตรีนั้น ให้ศึกษาความเป็นไปได้จากประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ในคณะต่างๆ ได้มีการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้วในหลักสูตรวิชาดนตรีไทยระดับปริญญาบัณฑิตปัจจุบัน

4.2 ปริญญาโท ให้มีความรอบรู้ลุ่มลึกตามลักษณะแห่งวิชาเอกที่กำหนดในแต่ละสาขาโดยกระบวนการศึกษาวิจัย

4.3ปริญญาเอก ให้การศึกษาดนตรีไทยโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการค้นคว้าและเสาะแสวงหาแนวทางสำหรับการก่อให้เกิดวิวัฒนาการเชิงวิชาการ และทักษะที่ลุ่มลึกเชิงปรัชญาสุนทรียศาสตร์

เนื่องด้วยปัจจุบันการศึกษาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา เกิดขึ้นมากมายหลายสถาบัน ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยมีการจำแนกออกไปเป็นหลายสาขาตามวัตถุประสงค์การผลิตที่แตกต่างกัน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538 : 9) ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถสาขาดนตรีไทย ด้านปฏิบัติการ (Performance)

2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านการสอนวิชาดนตรีไทย หรือกลุ่มประกอบวิชาชีพการสอนดนตรีไทย ด้านดนตรีศึกษา (Music Education)

3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถสาขาวิชาดนตรีไทย และ / หรือด้านการสอน ดนตรีวิทยา หรือ (Musicologist)

เมื่อนักศึกษาผ่านกระบวนการต่างๆจากสถาบันอุดมศึกษาแล้ว นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาวิชาดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา ในระดับปริญญาตรี จะต้องมีความรู้ความสามารถ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538 : 11) ดังนี้

1. มีความสามารถในการบรรเลงงานพิธีกรรม
2. มีความสามารถบรรเลงและขับกล่อมเพื่อการบันเทิงได้
3. มีความสามารถบรรเลงเพื่อการแสดงเบื้องต้น เป็นชุด เป็นตอน
4. มีความรู้ด้านทฤษฎีในรายละเอียดของเพลงตามเกณฑ์ในระดับต่างๆ

ทั้งนี้แต่ละด้านของดนตรีไทยอันได้แก่ ปี่พาทย์ เครื่องสาย การขับร้องเพลงไทย และเครื่องหนัง จะมีวัตถุประสงค์การเรียนรู้แตกต่างกันไปได้บ้างตามความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละสาขาวิชา

นอกจากนี้ ในการเรียนดนตรีไทยในทุกๆระดับชั้นไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษาจนถึงในระดับอุดมศึกษา ไม่เพียงแต่จะมีความรู้ ความสามารถอยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์การศึกษาที่ดีเท่านั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือการปฏิบัติตน ซึ่งมนตรี ตรีโมท (บุญธรรม ตรีโมท. 2540 : 53-54) กล่าวว่านักดนตรีที่ดีควรปฏิบัติตน ดังนี้

1. มีความพยายามฝึกฝนตนเองทั้งทางฝีมือและความรู้
2. มีความตั้งใจจริงทั้งในเวลาเรียนและเวลาบรรเลง
3. กล้าหาญ ไม่สะทกสะท้านกระดากอายในเวลาบรรเลง
4. รื่นเริง นักดนตรีต้องไม่หงอยเหงา ต้องทำตัวให้เบิกบานรื่นเริงอยู่เสมอ
5. มีมารยาท ต้องมีกริยาวาจาเรียบร้อยทั้งในหมู่คณะและกับบุคคลภายนอก ไม่ทะนงตน รู้จักกาลเทศะ

6. หน้าที่ ต้องระวังรักษาอย่าให้บกพร่องหรือก้าวท้าว ทั้งในการบรรเลงและการปฏิบัติตน

7. มีความตรงต่อเวลา
8. มีความสามัคคี
9. มีความอดทนในการเรียน การปฏิบัติงาน และอภัยในสิ่งซึ่งไม่ถูกต้อง
10. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการถกเถียงกันด้วยวิชาการก็ดี หรือในการประชันขันแข่งก็ดี ต้องมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

11. เหตุกับอารมณ์อย่ารวมกัน ถึงแม้จะกำลังมีอารมณ์ทุกข โศก หรือกลัดกลุ้มด้วยเหตุใดก็ตาม หากถึงเวลาต้องปฏิบัติงาน ต้องแยกเอาอารมณ์นั้นไว้ต่างหาก

12. ต้องอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ห่อถอย ผู้ที่กำลังศึกษาก็ต้องศึกษาด้วยความตั้งใจ ผู้ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจ

การศึกษาวิชาดนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการศึกษาดนตรีไทยเพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการไปประกอบอาชีพครู หรือศิลปินในระดับที่เหมาะสมต่อไป นอกจากการเรียนทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติแล้ว ผู้เรียนต้องคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์วิชาการที่เกี่ยวข้อง รู้จักจำแนกความเป็นเหตุผล ความเป็นเหตุเป็นผลในเชิงวิชาการในวิชาชีพอย่างเหมาะสมด้วย

อาจสรุปได้ว่า แนวทางการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละระดับการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติดนตรีอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน ได้แก่ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการไปประกอบอาชีพครู หรือศิลปินต่อไป

ตัวแปรที่เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย

เพศ

เคอร์เคนดอลล์ (สุชาติ โสมประยูร 2522 : 12 อ้างอิงจาก Kirkendall,n.d.) กล่าวถึงเพศไว้ ดังนี้

1. เพศ เป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้คนเราเกิดมีความปรารถนาที่จะประสบผลสำเร็จ และสามารถกระทำหรือแสดงพฤติกรรมในรูปต่างๆเพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งใจเอาไว้

2. เพศ เป็นแรงกระตุ้นหรือเครื่องเร้าอันทรงพลังยิ่ง ที่ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความสนใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้การประกอบกิจการต่างๆเป็นไปอย่างราบรื่น

3. เพศ เป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท ภารกิจทาง ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าเพศใดสำคัญยิ่งหย่อนไปกว่าเพศใด

4. เพศ เป็นธรรมชาติที่แฝงอยู่ในร่างกาย และจิตใจของคนเราอย่างลึกซึ้งและถาวร ซึ่งจะแสดงบทบาทสำคัญที่สุดให้เห็นได้ในชีวิตรักและการครองเรือน

5. เพศ เป็นสิ่งสามารถดลบันดาลให้ชีวิตมีความต่อเนื่องกัน จากช่วงชีวิตหนึ่งไปอีกช่วงชีวิตหนึ่ง โดยกระบวนการทางการสืบพันธุ์ ซึ่งความต่อเนื่องนี้จะทำให้ลักษณะชีวิตหลายสิ่งหลายอย่างของพ่อแม่สามารถถ่ายทอดไปสู่ลูกได้

ซึ่ง ประดิษฐ์ อินทนิล (2521 : 45) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อดนตรีไทยของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนกลาง พบว่า นิสิตนักศึกษาชายและหญิงมีเจตคติต่อดนตรีไทยแตกต่างกัน โดยนิสิตนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อดนตรีไทยดีกว่านิสิตนักศึกษาชาย เนื่องจากลักษณะอุปนิสัยของนิสิตนักศึกษาชายและหญิงมีความแตกต่างกันโดยทั่วไปเพศชายจะเป็นเพศที่มีความอดทน เชื้อมั่น เปิดเผย และยอมรับสิ่งใหม่ๆ เป็นคนที่มักชอบความรวดเร็ว กระฉับกระเฉง ส่วนเพศหญิงเป็นเพศที่มีความอ่อนโยน ละเอียดย่อน อ่อนหวาน ลักษณะอุปนิสัยของเพศหญิงจึงสอดคล้องกับธรรมชาติของดนตรีไทยที่มีความไพเราะและงดงามอย่างประณีต จากความสามารถและลักษณะอุปนิสัยที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงจะส่งผลต่อเจตคติต่อการเรียนดนตรีไทย ส่วน พงนิศา จันทรศิริ (2552 : 110) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มุ่งหวังจะประกอบอาชีพทางดุริยางค์ไทยและนาฏศิลป์ไทยเช่นเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษาเกิดความเป็นหนึ่งเดียวกัน เกิดความรักใคร่สามัคคี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องของการเรียนร่วมกัน จึงทำให้ทัศนคติ ความคิดเห็นของกลุ่มไปในทิศทางเดียวกัน

อาจสรุปได้ว่า เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะของอุปนิสัยของเพศชายและหญิงต่างกันนั่นเอง

ชั้นปี

นักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่แตกต่างกันจะมีประสบการณ์แตกต่างกันออกไปตามวุฒิภาวะ ซึ่งจะส่งผลทำให้เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังที่ ปนัดดา พวงพี (2544 : 79) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรีของนักเรียน นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ ชั้นกลางและชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ พบว่า นักเรียนนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางและชั้นสูงทุกระดับชั้นปี โดนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี โดยเฉพาะเรื่องการเรียนนาฏศิลป์ ดนตรีเป็นการเรียนที่ส่งเสริมให้นักศึกษากล้าแสดงออก การหารายได้ระหว่างเรียน การได้รับคัดเลือกให้แสดงในงานต่างๆ และการชมกิจกรรมนอกเหนือหลักสูตรถือเป็นประสบการณ์อันดี นอกจากนี้ บรรทัดฐานของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงไปตามระดับชั้นปีที่ศึกษาก็อาจเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดหรือเจตคติได้ นอกจากนี้ เทพิกา รอดสการ(2548: 72) ได้ศึกษาการศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคเหนือ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 มีพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน เพราะมีพื้นฐานความพร้อมในการศึกษาดนตรี และมีอายุอยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ประกอบกับนักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีจำนวนน้อยจึงทำให้นักศึกษามีความใกล้ชิดกัน และได้ทำกิจกรรมร่วมกันบ่อยครั้ง

เช่น กิจกรรมการแสดงดนตรี การเรียน หรือการซ้อมดนตรี ส่งผลให้นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีไม่แตกต่างกัน

อาจสรุปได้ว่า วุฒิภาวะ และประสบการณ์ของนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้นักศึกษามีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่างกันได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีจะมีความสนใจในวิชาชีพสูงและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะไม่มี ความสนใจในวิชาชีพเท่าที่ควร ดังที่ ปนัดดา พวงพี (2544 : 80) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรีของนักเรียนนักศึกษาระดับนาฏศิลป์ ชั้นกลางและชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ พบว่า นักเรียน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติดีต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี เพราะการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี เป็นการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและการได้รับเลือกในการแสดงงานต่างๆ ถือเป็นประสบการณ์ที่ดี นอกจากนี้ พงนิชา จันทร์ศิริ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจกล่าวได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจที่จะเรียนในวิชาชีพต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยใช้วิธีระเบียบแบบวิธีวิจัยเชิงสำรวจและดำเนินการ ดังนี้คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 113 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

ชั้นปี	ประชากรคณะศิลปศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	36	36
ชั้นปีที่ 2	17	17
ชั้นปีที่ 3	20	18
ชั้นปีที่ 4	28	28
ชั้นปีที่ 5	12	12
รวม	113	111

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ตามทัศนะของนักวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ตามวิธีของ ไลเคอร์ท (Likert) จากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และ 2 มาสร้างร่างแบบสอบถาม เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 51 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท แล้วจึงนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และการใช้ภาษาอย่างเหมาะสม

5. ปรับแก้แบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ และนำเสนอต่อประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญาโทอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลกับนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 30 คน เพื่อมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 27 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 27 ของกลุ่มต่ำ โดยใช้การทดสอบที (t – test) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.761 ขึ้นไปมาเป็นข้อคำถามเพื่อการวิจัย ได้ข้อคำถาม 51 ข้อ

7. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัทซ์ (Cronbach. 1971 : 161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ผู้ตอบมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับดีที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับดี
2.50 – 3.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับต่ำ

1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย อยู่ในระดับต่ำที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือตามข้อ 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปขอความร่วมมือกับนักศึกษา จากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งแจ้งรายละเอียดของแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 1 เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของ นักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตาม เพศ และแขนงวิชา วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี และสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 หาค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 หาค่าจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้การทดสอบที (t – test) (Ferguson. 1981 : 180)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบัทซ์ (Cronbach. 1984 : 61)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t – test)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe') (Ferguson. 1981 : 190)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามเพศ และแขนงวิชา โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 111	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	65	58.6
เพศหญิง	46	41.4
รวม	111	100.0
2. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	36	32.4
ชั้นปีที่ 2	17	15.3
ชั้นปีที่ 3	18	16.2
ชั้นปีที่ 4	28	25.2
ชั้นปีที่ 5	12	10.8
รวม	111	100.0
3. แขนงวิชา		
แขนงวิชาดนตรีไทย	100	90.1
แขนงวิชาคีตศิลป์ไทย	11	9.9
รวม	111	100.0
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	79	71.2
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	28	25.2
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	4	3.6
รวม	111	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.6) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 32.4) ศึกษาอยู่ในแขนงวิชาดนตรีไทย (ร้อยละ 90.1) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (ร้อยละ 71.2)

ตอนที่ 2 การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงในตาราง 3 - 8

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	นักศึกษา (n = 111)		ระดับ
	\bar{X}	SD	
โดยรวม	4.26	.51	ดี

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	นักศึกษา (n = 111)		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ยังเรียนยิ่งน่าสนใจ	4.57	.57	ดีที่สุด
2	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สามารถฝึกฝนได้	4.69	.59	ดีที่สุด
3	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เนื้อหาไม่ยาก	3.61	1.00	ดี
4	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เรียนด้วยความสนุกสนาน	4.14	.83	ดี
5	ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแก่ผู้เรียน	4.64	.63	ดีที่สุด
6	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.45	.67	ดี
7	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ช่วยในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	4.48	.70	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	นักศึกษา (n = 111)		ระดับ
		\bar{X}	SD	
8	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย	4.71	.61	ดีที่สุด
9	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน	4.24	.82	ดี
10	การเรียนดนตรีไทยสามารถนำไปเป็นพื้นฐานและประโยชน์ในการศึกษาต่อได้	4.55	.68	ดีที่สุด
11	การเรียนดนตรีไทยเป็นการช่วยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ	4.78	.49	ดีที่สุด
12	การเรียนดนตรีไทยส่งเสริมให้นักศึกษามีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก	4.32	.66	ดี
13	การเล่นดนตรีไทยเป็นหมู่คณะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี	4.49	.71	ดี
14	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างส่วนใหญ่อยู่กับการฝึกซ้อมดนตรีไทย	3.86	.95	ดี
15	ข้าพเจ้าสามารถจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทยแต่ละชนิดได้	4.32	.79	ดี
16	หลักเกณฑ์ที่ได้เรียนในวิชาดนตรีไทยช่วยฝึกให้เป็นผู้มีระเบียบในการคิดและการทำงาน	4.29	.72	ดี
17	ข้าพเจ้าชอบบรรเลงดนตรีไทยในงานพิธีต่างๆ	4.20	.94	ดี
18	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเรียนดนตรีไทยได้ดีกว่าวิชาอื่นๆ	4.16	.92	ดี
19	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากใจเลยต่อการออกไปบรรเลงดนตรีไทยบนเวทีแสดง	4.02	.90	ดี
20	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาความรู้ด้านดนตรีไทยเพิ่มเติมจากที่ครูสอนเสมอ	3.98	.85	ดี
21	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบเมื่อถูกให้บรรเลงดนตรีไทยในกิจกรรมต่างๆ ของสถาบัน	4.12	.88	ดี
22	ข้าพเจ้าสามารถอดทนได้ เพื่อความสมหวังในการเรียนดนตรีไทยตามที่ต้องการ	4.29	.79	ดี
23	ความรู้ที่ได้รับในการเรียนดนตรีไทย ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในตนเอง	4.24	.78	ดี
24	ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์เพลงดนตรีไทยได้	3.84	1.02	ดี
25	ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดดนตรีไทย	3.77	1.13	ดี
26	ข้าพเจ้าเรียนดนตรีไทยอย่างสนุกสนาน	4.18	.80	ดี
27	ข้าพเจ้าสามารถแสดงผลงานดนตรีไทยต่อหน้าผู้ปกครองได้อย่างภาคภูมิใจ	4.28	.77	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	นักศึกษา (n = 111)		ระดับ
		\bar{X}	SD	
28	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่เพื่อนๆนิยมชมชอบว่ามีความสามารถด้านดนตรีไทย	3.97	.91	ดี
29	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบข้อซักถามของคนอื่นเกี่ยวกับดนตรีไทย	4.14	.79	ดี
30	ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.25	.79	ดี
31	ข้าพเจ้าจะพอใจอย่างมากถ้าได้ใช้ความสามารถด้านดนตรีไทยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น	4.34	.67	ดี
32	ข้าพเจ้าชอบฟังการบรรยายเกี่ยวกับดนตรีไทย	4.16	.86	ดี
33	ถ้าข้าพเจ้าขยันมากกว่านี้ความสามารถด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าจะไม่ด้อยกว่าใครเลย	4.41	.84	ดี
34	วัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศที่มีมาช้านาน	4.49	.75	ดี
35	ความสามารถด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าเพียงพอต่อการทำงานในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	.83	ดี
36	ผลงานด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพเสมอ	4.01	.89	ดี
37	ข้าพเจ้าอยากมีผลงานด้านดนตรีไทยที่เป็นที่ยอมรับไปอีกนานๆ	4.23	.87	ดี
38	ข้าพเจ้าพอใจที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจดนตรีไทย	4.29	.79	ดี
39	ข้าพเจ้าชอบสนทนาเรื่องราวดนตรีไทยกับกลุ่มเพื่อนที่เรียนดนตรีไทย	4.06	.94	ดี
40	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ช่วยอนุรักษ์และสืบสานวิชาดนตรีไทย	4.54	.80	ดีที่สุด
41	ข้าพเจ้าชอบสังเกตการบรรเลงดนตรีของผู้มีชื่อเสียงและนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง	4.32	.87	ดี
42	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มีความเชื่อมั่น ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรีไทย	3.61	1.23	ดี
43	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลว่า จะไม่สามารถเข้าใจดนตรีไทยได้อย่างลึกซึ้ง	3.89	1.02	ดี
44	ข้าพเจ้าชอบฟังการบรรเลงประชันวงดนตรีไทย	4.51	.72	ดีที่สุด
45	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สร้างความเจริญก้าวหน้าในอาชีพได้ดี	4.46	.69	ดี
46	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ	4.52	.66	ดีที่สุด
47	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ทำให้ข้าพเจ้ามีชื่อเสียงในสังคม	4.11	.95	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	นักศึกษา (n = 111)		ระดับ
		\bar{X}	SD	
48	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตตามวิถี ที่ข้าพเจ้าชอบ	4.36	.80	ดี
49	ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจเวลามีผู้คนมาดูข้าพเจ้าบรรเลงดนตรีไทย	4.20	.82	ดี
50	ข้าพเจ้าต้องการเป็นผู้นำที่ดีทางด้านดนตรีไทย	4.33	.78	ดี
51	ดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับสังคมหลากหลายวัย	4.61	.64	ดีที่สุด
	รวม	4.26	0.51	ดี

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้น ข้อ 1 ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ยังเรียนยังไม่สนใจ ข้อ 2 ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สามารถฝึกฝนได้ ข้อ 5 ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าแก่ผู้เรียน ข้อ 8 ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย ข้อ 10 การเรียนดนตรีไทยสามารถนำไปเป็นพื้นฐานและประโยชน์ในการศึกษาต่อได้ ข้อ 11 การเรียนดนตรีไทยเป็นการช่วยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ ข้อ 40 ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ช่วยอนุรักษ์และสืบสานวิชาดนตรีไทย ข้อ 44 ข้าพเจ้าชอบฟังการบรรเลงประชันวงดนตรีไทย ข้อ 46 ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ และข้อ 51 ดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับสังคมหลากหลายวัย ที่นักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับดีที่สุด

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย
ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	เพศชาย (n = 65)		เพศหญิง (n = 46)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
โดยรวม	4.30	.54	4.20	.47

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ชั้นปี									
	ชั้นปีที่ 1 (n = 36)		ชั้นปีที่ 2 (n = 17)		ชั้นปีที่ 3 (n = 18)		ชั้นปีที่ 4 (n = 28)		ชั้นปีที่ 5 (n = 12)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
โดยรวม	4.27	.60	4.20	.48	4.63	.27	3.95	.42	4.48	.23

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับดี ยกเว้นชั้นปีที่ 3 ที่มีเจตคติอยู่ในระดับดีที่ต่ำสุด

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามแขนงวิชา

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	แขนงวิชา			
	แขนงวิชาดนตรีไทย (n = 100)		แขนงวิชาคีตศิลป์ไทย (n = 11)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
รวม	4.29	.50	4.01	.53

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาแขนงวิชาดนตรีไทยและแขนงวิชาคีตศิลป์ไทยมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย
ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	สูง (n = 79)		ปานกลาง (n = 28)		ต่ำ (n = 4)	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
โดยรวม	4.33	.47	4.11	.55	3.83	.68

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำต่างก็มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของ นักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตามเพศ และแขนงวิชา โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 9 - 13

ตาราง 9 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	เพศชาย (n = 65)		เพศหญิง (n = 46)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
โดยรวม	4.30	.54	4.20	.47	1.052	.295

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.87	1.47	6.79	.001
	ภายในกลุ่ม	106	22.90	.22		
	รวม	110	28.77			

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของดั่งแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5
\bar{X}	4.27	4.20	4.63	3.95	4.48
ปี 1	4.27				
ปี 2	4.20				
ปี 3	4.63			*	
ปี 4	3.95				*
ปี 5	4.48				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 12 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามแขนงวิชา

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	แขนงวิชาดนตรีไทย (n = 100)		แขนงวิชาคีตศิลป์ไทย (n = 11)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
โดยรวม	4.29	.50	4.01	.53	1.701	.092

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาแขนงวิชาดนตรีไทยและแขนงวิชาคีตศิลป์ไทย มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	MS	F	p
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.78	.891	3.57	.032
	ภายในกลุ่ม	108	26.99	.25		
	รวม	110	28.77			

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างอันเกิดจากกระบวนการสุ่ม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี แขนงวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จากคณะศิลปศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 111 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รวมทั้งสิ้น 51 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.97
3. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
 - 3.2 ศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมวิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 3.3 เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของ นักศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำแนกตาม เพศ และแขนงวิชา วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี และสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี
2. นักศึกษาชายและนักศึกษหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 5
4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ เช่น การเรียนด้านดนตรีไทย มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในด้านดุริยางคศิลป์ มีความเป็นเลิศในทางวิชาการศิลปะ มีจริยธรรม คุณธรรม สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ให้ความร่วมมือและบริการสังคมทางด้านดนตรีไทย มีประสบการณ์ในการบรรเลงดนตรีไทย เป็นการอนุรักษ์ สืบสานส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ ใช้ความรู้ความสามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียนได้ นอกจากนี้ธรรมชาติของการเรียนศิลปะ จะช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน อ่อนน้อมถ่อมตน มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง การมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสื่อต่างๆ ได้ตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีไทยจึงจัดกิจกรรม

เผยแพร่ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีไทย ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ มองเห็นคุณค่าของการเรียนดนตรีไทย จึงมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรีไทย ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 24) กล่าวว่า การเรียนการสอนศิลปะไม่ควรยึดมั่นอยู่กับปัญหา รูปแบบ หรือวิธีการ อย่างใดอย่างหนึ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไข ควรเลือกใช้หลายวิธี เพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันอยู่เสมอ ไม่ว่าผู้สอนจะใช้วิธีสอนแบบใดก็ตามผู้เรียน ควรจะมีโอกาสแสดงออกได้อย่างอิสระ ทั้งทางด้านความคิดและการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาการรอบตัว นอกจากนี้ ธรรมชาติของการเรียนศิลปะจะช่วยกล่อมเกลাজิตใจให้เป็นผู้มีความอ่อนโยนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรารุช เสียงแจ่ม (2538 : 8) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี พบว่า ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีคุณค่าอย่างมากทางการศึกษา การจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีให้เหมาะสมกับความถนัด ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ย่อมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และร่างกาย ได้อย่างแท้จริงตามแนวทางการศึกษาแผนใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตดา พ่วงพี (2544 : 86) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรีของนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาเพราะมีความมุ่งมั่นในการเรียนและอาชีพ ชอบศิลปะทางด้านนาฏศิลป์ ดนตรี คิดว่าการได้รับคัดเลือกให้แสดงในงานต่างๆ ถือเป็นประสบการณ์ที่ดี ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ทำให้เกิดศิลปะนิสัยที่ดีในตนเอง และบงกช ประทีปช่วง (2547 : 67) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย วิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบและมีใจรักในด้านวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทย การเรียนดนตรีไทยถือเป็นการส่งเสริมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เมื่อนักศึกษาได้รับการคัดเลือกให้แสดงในงานต่างๆ ถือเป็นประสบการณ์อันดี รู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียนได้

2. . นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง เมื่อเข้ามาศึกษาต่อด้านดนตรีไทย นักศึกษาทุกคนมีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียนดนตรีไทย ค้นคว้าหาความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะด้านดนตรีไทย มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านดนตรีไทยซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นนักดนตรีที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคม มีการจัดกิจกรรมการบรรเลงดนตรีไทยร่วมกันในงานต่างๆ ของสถาบัน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างก็ได้รับเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรมการบรรเลงดนตรีไทยทั้งภายในและภายนอกของสถาบันอย่างเท่าเทียมกัน ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการบรรเลงร่วมกัน จึงส่งผลให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิต

พัฒนศิลป์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง มนตรี ตราโมท (บุญธรรม ตราโมท. 2540 : 53-54) กล่าวว่านักดนตรีที่ดีควรมีความพยายามฝึกฝนตนเองทั้งทางฝีมือและความรู้ มีความตั้งใจจริง ทั้งในเวลาเรียนและเวลาบรรเลง กล่าวหาญในเวลาบรรเลง รื่นเริง อยู่เสมอ มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ หน้าที่ทั้งในการบรรเลงและการปฏิบัติตน มีความตรงต่อเวลา มีความสามัคคี มีความอดทนในการเรียน การปฏิบัติงาน และอภัยในสิ่งซึ่งไม่ถูกต้อง มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการถกเถียงกันด้วยวิชาการก็ดี หรือในการประชันขันแข่งก็ดี ต้องแยกเอาอารมณ์นั้นไว้ต่างหาก ต้องอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ทอดยอ ผู้ที่กำลังศึกษาก็ต้องศึกษาด้วยความตั้งใจ การศึกษาวิชาดนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการศึกษาดนตรีไทยเพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการไปประกอบอาชีพครู หรือศิลปินในระดับที่เหมาะสมต่อไป นอกจากการเรียนทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติแล้ว ผู้เรียนต้องคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์วิชาการที่เกี่ยวข้องรู้จักจำแนกความเป็นเหตุผล ความเป็นเหตุเป็นผลในเชิงวิชาการในวิชาชีพอย่างเหมาะสมด้วย ส่วน สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 106) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศว่าเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังไว้ แต่ความแตกต่างจริงมีน้อยมาก อาจารย์ผู้สอนควรคิดว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้ความสามารถเท่ากัน และที่สำคัญไม่ควรคาดหวังว่า เพศใดเพศหนึ่งจะมีความสามารถโดดเด่นกว่ากัน นอกจากนี้ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538 : 78 -80) ยังกล่าวว่า การที่นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเดียวกัน ย่อมส่งผลต่อความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาได้พยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และบริบทของสถาบันการศึกษา จึงทำให้นักศึกษา มีทัศนคติหรือความคิดที่คล้ายกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช ประทีปช่วง (2547 : 67) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน และ พงษ์ชา จันท์ศิริ (2552 : 110) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาสาขาวิชาดุริยางค์ไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 5 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนในระดับชั้นปีที่ 3 มีประสบการณ์ในการเรียนดนตรีไทยมาระยะหนึ่ง ต้องการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านดนตรีไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของทุกคน จึงมีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียนพยายามหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านดนตรีกันในกลุ่ม มีความ

รักและศรัทธาในวิชาดนตรีไทย ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 5 อยู่ในสถาบันมานาน เป็นปีสุดท้ายที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา มีประสบการณ์และวุฒิภาวะมากกว่า มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีการทำงานเป็นทีม แสดงความคิดเห็นกันในกลุ่ม มีความรักและศรัทธาในวิชาดนตรีไทย มีการทบทวนความรู้ด้านดนตรีไทยอยู่เสมอ เพื่อเตรียมตัวออกฝึกสอนวิชาดนตรีไทยในสถาบันต่างๆ ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จัดส่งไป เป็นการฝึกประสบการณ์จริง นอกจากนี้ยังต้องเตรียมตัวเพื่อสอบจบการศึกษา ทำให้มีความเอาใจใส่ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน ทำให้สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยให้แตกฉาน พร้อมทั้งจะออกไปประกอบอาชีพเป็นครูสอนดนตรีไทยที่ดีที่สุด ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความเคยชินกับระบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยในสถาบันของตนเอง จึงส่งผลให้นักศึกษาไม่ค่อยสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยเท่าที่ควร ส่วนใหญ่มักจะให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เช่น การหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 39) กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในลักษณะที่สูงมากและมีความคิดเห็นแตกแยกกันออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และได้กล่าวถึงนิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีแนวโน้มที่จะหันเหความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ ส่วนใหญ่จะสนใจเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตภายหลังการสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรีไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงฉนิชา จันท์ศิริ (2552 : 110) ทศนะต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาศาखाวิชาดุริยางค์ไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่านักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทศนะต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ศึกษาในแขนงวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่เรียนในแขนงวิชาดนตรีไทยและแขนงวิชาคีตศิลป์ไทย นักศึกษาต้องศึกษาทฤษฎีควบคู่กับการเรียนปฏิบัติของแต่ละแขนงวิชาที่นักศึกษาเลือกจนชำนาญ โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้จากครูผู้สอนจนมีความรู้ ความสามารถในระดับหนึ่ง ผู้เรียนสามารถเพิ่มเติมลักษณะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเองในเพลงต่างๆ เพื่อให้เกิดความไพเราะมากขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาต้องสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากเครื่องดนตรีที่ตนเองศึกษาอยู่ มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และการปฏิบัติระหว่างแขนงวิชา กล่าวคือ นักศึกษาที่เรียนแขนงวิชาคีตศิลป์ไทยมาฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย และนักศึกษาแขนงวิชาดนตรีไทยมาฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงไทย ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถบรรเลงและขับร้องดนตรีไทยร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

และประสบการณ์ต่างๆระหว่างผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อดนตรีไทย ดังที่ ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ (2524 : 49) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน เป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และทักษะซึ่งกันและกัน ผู้ที่มีความรู้มาก ย่อมจะมีโอกาสให้มากกว่าผู้ที่มีความรู้ น้อย แต่ผู้ที่มีความรู้ น้อยก็ย่อมมีโอกาสให้ได้เช่นกัน ทำให้บรรยากาศของการเรียนเป็นบรรยากาศของการช่วยเหลือ ร่วมมือ เห็นอกเห็นใจ และเคารพ ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ บงกช ประทีปช่วง (2547 : 67) ที่ศึกษาทักษะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทักษะต่อการเรียนดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากวิชาดนตรีไทยเป็นวิชาที่ต้องใช้ความสามารถ อันเกิดจากการได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ตามความถนัดของแต่ละบุคคลเป็นหลัก แม้นักศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันก็ตาม แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ก็มีความสนใจ ทุ่มเทเวลาในการฝึกฝนตนเอง มีใจรักในการเรียนวิชาดนตรีไทย จึงไม่ส่งผลให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยแตกต่างกัน ดังที่ อาภรณ์ และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525 : 56) กล่าวว่า การฝึกหัดนาฏศิลป์และดนตรีถ้าต้องการบรรลุความสำเร็จด้วยดี สามารถแสดงได้ถูกต้องตามแบบแผนจริง ต้องใช้ระยะเวลายาวนาน และต้องเป็นผู้มีนิสัยรักวิชาการด้านนี้อย่างจริงจังเท่านั้น เพราะต้องอดทนต่อการฝึกฝน แม้ไม่ค่อยฉลาดแต่ถ้ามีความเคารพเชื่อฟังครูและขยันหมั่นเพียรฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นนักแสดงที่ดีได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบงกช ประทีปช่วง (2547 : 69) ที่ศึกษาทักษะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทักษะต่อการเรียนดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน และวรัญญา เทศนา (2547 : 64) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรี ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยอยู่ในระดับดี เพื่อให้ นักศึกษามี

เจตคติที่ดีมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ ทูมเวลาให้กับการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อนำไปใช้กับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร และโครงสร้างแผนการเรียนให้ผู้เรียนได้รับเทคนิควิทยาการที่ทันสมัยเหมาะสมและสอดคล้องกับวิชาดนตรีไทย และให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ตลอดจนพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษามีความรัก มีความศรัทธาในวิชาดนตรีไทย มีนโยบายและวางแผนงานที่ชัดเจนในการสนับสนุนให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ มีศักยภาพทางด้านดนตรีไทย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรีไทย ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ พัฒนาการศึกษาด้านดนตรีไทยให้คงอยู่ และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งงามต่อไป หน่วยงานในภาครัฐ และภาคเอกชนที่จัดการเรียนการสอนด้านดนตรีไทย ควรให้ความสำคัญในเนื้อหาวิชาดนตรีไทยและจัดกิจกรรม เพื่อให้นักศึกษา เยาวชน และผู้ที่สนใจเข้าใจในเนื้อหาวิชาและหลักสูตรด้านการเรียนการสอนทางด้านวัฒนธรรมดนตรีไทย ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชน และนักศึกษาเกิดความรัก ความสนใจ และเห็นความสำคัญในการเรียนดนตรีไทยมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและติดตามผลนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. ควรศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย ในสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนดนตรีไทยทั่วประเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งมีการวางแผนและกำหนดนโยบายให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา
3. ควรมีการศึกษาองค์ความรู้ การพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวในด้านดนตรีไทย และควรเพิ่มการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับสาระดนตรีให้เกิดความชัดเจนแก่ครูที่สอนดนตรีไทย เพื่อส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมต่อไป
4. ควรศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของนิสิต เกี่ยวกับการเรียนดนตรีไทย เพื่อตรวจสอบปัญหา และความต้องการของนิสิต เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง และเป็นแนวทางในการพัฒนาในสถาบันต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แผนที่พัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 10* (พ.ศ.2549 - 2553). สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2551. จาก <http://www.sobkroo.com>.
- กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2539). *สื่อส่งวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา.
- การศาสนา, กรม. (2525). *คู่มือการศึกษาจริยธรรม ระดับอุดมศึกษา ตอนที่ 2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- ไกรนุช ศิริพล. (2531). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เฉลิมพล ศรีหงส์ และ เสถียร เหลืองอร่าม (2521). *ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2530). *สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. กรุงเทพมหานคร : โอเดียน โสตร์.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2540). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2532). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). *เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก. มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). *การบริหารกิจการนศิลป์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพคุณ สุตประเสริฐ. (2552). *ความคิดเห็นของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ ดนตรี.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บงกช ประทีปช่วง. (2547). *ทัศนะของนักศึกษาต่อการเรียนดนตรีไทย โปรแกรมวิชาดนตรีไทยศึกษา สถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญช่วย โสวัตรและคณะ. (2539). *ทฤษฎีดุริยางค์ไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.

- ปนัดดา พวงพี. (2544). *ทัศนคติต่อการเรียนด้านนาฏศิลป์ ดนตรี ของนักเรียน นักศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นกลางและชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ประดิษฐ์ อินทนิล. (2521). *ทัศนคติต่อดนตรีไทยของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีรพัฒนา.*
- ผมพัชรี สุภางษ์ยุทธลิขิต. (2544). *ทัศนคติต่อวิชาชีพเภสัชกรรมของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์. (2532). *การศึกษาพฤติกรรมการสอนดนตรีไทยในสหวิทยาลัยอีสานใต้. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. (ภาควิชาอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- พระบรมราชาบาท. (2537). *พระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2551. จาก <http://www.yoopaupeang.th.gs.2551>.*
- พจณิชา จันทร์ศิริ. (2552). *ทัศนคติต่อการเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยของนักศึกษาสาขาวิชาดุริยางค์ไทยและนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.*
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2524). *หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- ภัทริรา รอดสการ. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการแสดงเผยแพร่ นาฏศิลป์ ดนตรีของนักศึกษาระดับชั้นกลางและชั้นสูงวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ภัสรา จันโทมุข. (2542). *แรงจูงใจในการเข้าเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษานอกระบบ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*

- มนตรี ตราโมท. (2540). *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ : ศิลปะสนองการพิมพ์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2529). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา (อังกฤษ - ไทย)*. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์
การพิมพ์.
- . (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- ขวัญญา เทตนา. (2547). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์
ดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลป์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2544). *เจตคติ : แนวคิดวิชาวัดและมาตรวัด*. กรุงเทพฯ : แชนง
วิชาการวัด และการประเมินผลการศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *งานบุคลากรนิสิต นักศึกษา*. ภาควิชาอุดมศึกษา.
กรุงเทพ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงใหญ่. (2528). *ศิลปะเป็นความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต เอกสารการสัมมนาศิลปะ
เสริมสร้างชีวิตให้มีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารโรเนียว.
- วีระศักดิ์ กลั่นรอด. (2541). *การสอนเครื่องสายไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์*. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาวิชาดนตรี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาลัยมหิดล.
ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศราวฐ เสียงแจ่ม. (2538). *การวิเคราะห์โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษาของวิทยาลัยครูเทพสตรี
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ : ซีระฟิล์มและไซเทกซ์.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2549). *คู่มือศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2549*.
กรุงเทพฯ : นุชาการพิมพ์ จำกัด.
- . (2550). *พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์*. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์.
- สุชา จันท์อม. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาญ โภคิน. (2539). *วิสัยทัศน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิต, ใน เอกสารประกอบ
บรรยายการสัมมนาทางวิชาการเรื่องวิกฤตอุดมศึกษาไทย*. หน้า 1. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวพร ตั้งสมรพวงษ์. (2545). การพัฒนาบัณฑิตในศตวรรษที่21 . ใน *เอกสารประกอบการสัมมนากระบวนการวัดและกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาบนเส้นทางการปฏิรูปการเรียนรู้*. หน้า 1-6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อานันท์ นาคคง. (2540). *คำบูชาครุมนตรี ตราโมท และคำบูชาตำราดนตรีฉบับแรกของแผ่นดินไทย*. ดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน.
- อารี พันธุ์มณี. (2542). *จิตวิทยาการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์ เฟรส.
- อาภรณ์ และจาดุรงค์ มนตรีศาสตร์. (2525). *นาฏศิลป์เพื่อการศึกษามือเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อุดมศึกษาเอกชน.
- Allport, Gordon W. (1976). *Attitudes Reading in Attitude Theory and Measurement*. edited by Martin Fishbein. New York : John Wiley and Sons.
- Brocklehurst, Brain. (1971). *Response to Music : Principles of Music Education*. London : Routledge & Kegal Pule.
- Cronbach, Lee J.(1984). *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed. New York : Harper and Row.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. New York : McGraw – Hill Book Company.
- Good, Carter. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill Book.
- Likert, Rensis. (1970). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago : Rand Mc Nally Company.
- Machlis, Joseph. (1963). *The Enjoyment of Music : An Introduction to Perceptive Listening*. New York : W.W. Norton & Company Inc.
- Osgood, Charles E. (1957). George I Suci and Percy H. Tannenbaum. *The Measurement of Meaning*. Urbana : University of Illinois Press.

Rokeach, Milton. (1970). *Beliefs : The Reformation and the Social Change*. London. :

The Macmillan Press Ltd.

Shaver , Kelly G. (1977). *Principles of Social Psychology*. Cambridge : Winthrop

Publishers.

Skinner, B.F. (1985. August). "Teaching Machines". *Science*. 26 (128). : 969-977.

Thurstone. (1970). *Validity Issues in the Likert and Thurstone Approaches to Attitude*

Measurement . University of South Carolina.

Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : John Wilson and

Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษา
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

3. การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีผลกระทบบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นโปรดตอบ
แบบสอบถามนี้ ตามสภาพความเป็นจริง ตรงตามความคิดเห็นของท่านและกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นายกิตติ อัทธผล
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพของท่านมากที่สุด

1. เพศ
() ชาย
() หญิง

2. ชั้นปี
() ชั้นปีที่ 1
() ชั้นปีที่ 2
() ชั้นปีที่ 3
() ชั้นปีที่ 4
() ชั้นปีที่ 5

3. แขนงวิชา
() แขนงวิชาดนตรีไทย
() แขนงวิชาคีตศิลป์ไทย

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
() คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป
() คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 – 2.99
() คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.49 ลงมา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษา คณะศิลปศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน คำนำหน้าของคะแนนความคิดเห็น มีดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ยังเรียนยิ่งน่าสนใจ
2	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สามารถฝึกฝนได้
3	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เนื้อหาไม่ยาก
4	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เรียนด้วยความสนุกสนาน
5	ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่มีความคุณค่าแก่ผู้เรียน
6	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
7	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ช่วยในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
8	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่เรียนแล้วมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย
9	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน
10	การเรียนดนตรีไทยสามารถนำไปเป็นพื้นฐานและประโยชน์ในการศึกษาต่อได้
11	การเรียนดนตรีไทยเป็นการช่วยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	การเรียนดนตรีไทยส่งเสริมให้นักศึกษามีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก
13	การเล่นดนตรีไทยเป็นหุ้มนุ้มนะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี
14	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างส่วนใหญ่อยู่กับการฝึกซ้อมดนตรีไทย
15	ข้าพเจ้าสามารถจำแนกประเภทของเครื่องดนตรีไทย แต่ละชนิดได้
16	หลักเกณฑ์ที่ได้เรียนในวิชาดนตรีไทยช่วยฝึกให้เป็น ผู้มีระเบียบในการคิดและการทำงาน
17	ข้าพเจ้าชอบบรรเลงดนตรีไทยในงานพิธีต่างๆ
18	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเรียนดนตรีไทยได้ดีกว่าวิชาอื่นๆ
19	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากใจเลยต่อการออกไปบรรเลงดนตรีไทย บนเวทีแสดง
20	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาความรู้ด้านดนตรีไทยเพิ่มเติมจาก ที่ครูสอนเสมอ
21	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบเมื่อถูกให้บรรเลงดนตรีไทยในกิจกรรมต่างๆ ของสถาบัน
22	ข้าพเจ้าสามารถถอดทวนได้ เพื่อความสมหวังในการเรียน ดนตรีไทยตามที่ต้องการ
23	ความรู้ที่ได้รับในการเรียนดนตรีไทย ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อมั่น ในตนเอง
24	ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์เพลงดนตรีไทยได้
25	ข้าพเจ้าชอบเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดดนตรีไทย
26	ข้าพเจ้าเรียนดนตรีไทยอย่างสนุกสนาน
27	ข้าพเจ้าสามารถแสดงผลงานดนตรีไทยต่อหน้าผู้ปกครอง ได้อย่างภาคภูมิใจ

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่เพื่อนๆนิยมชมชอบว่ามีความสามารถด้านดนตรีไทย
29	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบข้อซักถามของคนอื่นเกี่ยวกับดนตรีไทย
30	ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
31	ข้าพเจ้าจะพอใจอย่างมากถ้าได้ใช้ความสามารถด้านดนตรีไทยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น
32	ข้าพเจ้าชอบฟังการบรรยายเกี่ยวกับดนตรีไทย
33	ถ้าข้าพเจ้าขยันมากกว่านี้ความสามารถด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าจะไม่ต้องยกว่าใครเลย
34	วัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศที่มีมาช้านาน
35	ความสามารถด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าเพียงพอต่อการทำงานในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ
36	ผลงานด้านดนตรีไทยของข้าพเจ้าที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพเสมอ
37	ข้าพเจ้าอยากมีผลงานด้านดนตรีไทยที่เป็นที่ยอมรับไปอีกนานๆ
38	ข้าพเจ้าพอใจที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจดนตรีไทย
39	ข้าพเจ้าชอบสนทนาเรื่องราวดนตรีไทยกับกลุ่มเพื่อนที่เรียนดนตรีไทย
40	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ช่วยอนุรักษ์และสืบสานวิชาดนตรีไทย
41	ข้าพเจ้าชอบสังเกตการบรรเลงดนตรีของผู้มีชื่อเสียงและนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง

ข้อ ที่	เจตคติต่อวิชาดนตรีไทย	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
42	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มีความเชื่อมั่น ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรีไทย
43	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลว่า จะไม่สามารถเข้าใจดนตรีไทยได้อย่างลึกซึ้ง
44	ข้าพเจ้าชอบฟังการบรรเลงประชันวงดนตรีไทย
45	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่สร้างความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพได้ดี
46	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ
47	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ทำให้ข้าพเจ้ามีชื่อเสียงในสังคม
48	ดนตรีไทยเป็นอาชีพที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิตตามวิถีที่ข้าพเจ้าชอบ
49	ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจเวลาที่มีผู้คนมาดูข้าพเจ้าบรรเลงดนตรีไทย
50	ข้าพเจ้าต้องการเป็นผู้นำที่ดีทางด้านดนตรีไทย
51	ดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับสังคมหลากหลายวัย

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๖๖๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2552

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เนื่องด้วย นายกิตติ อรรถผล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” โดยมี อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญญา วัฒนารงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-5 จำนวน 30 คน คณะศิลปศึกษา ตอบแบบสอบถามศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายกิตติ อรรถผล ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานกณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-6491-843

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ ๖๖๑๓

วันที่ 3๐ เมษายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายกิตติ อัดถาผล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง “ศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” โดยมี อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.อรรถพ พืชสุข และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายกิตติ อัดถาผล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศร 0519.12/๗๗๙๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3๐ เมษายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เนื่องด้วย นายกิตติ อัคราผล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง “ศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” โดยมี อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ชัชชัย วรรณะลี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาเจตคติ ต่อวิชาดนตรีไทยของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายกิตติ อัคราผล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-6491-843

ภาคผนวก

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

2. ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม “การศึกษาเจตคติต่อวิชาดนตรีไทย ของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.862	21	8.275
2	2.646	22	8.275
3	8.656	23	9.899
4	4.320	24	6.481
5	3.862	25	8.367
6	2.688	26	8.275
7	1.763	27	10.583
8	2.497	28	4.816
9	8.881	29	8.275
10	4.292	30	10.693
11	1.871	31	7.514
12	3.864	32	4.438
13	3.347	33	4.583
14	6.763	34	3.813
15	4.025	35	7.937
16	5.814	36	6.763
17	4.782	37	5.612
18	8.275	38	6.177
19	7.891	39	7.333
20	7.000	40	3.055

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(ต่อ)

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
41	3.989	47	7.180
42	2.496	48	5.227
43	4.320	49	10.693
44	3.035	50	5.227
45	6.177	51	4.965
46	3.416		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายกิตติ อัดถาผล
วัน เดือน ปีเกิด	7 มิถุนายน พ.ศ. 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	56/20 หมู่ 1 ตำบล บางกร่าง อำเภอ เมือง จังหวัด นนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (คุรุศาสตร์ไทย) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ